

1974 M. ATĖNŲ KONVENCIJOS DĖL KELEIVIŲ IR JŲ BAGAŽO VEŽIMO JŪRA

2002 M. PROTOKOLAS

Valstybės, šio Protokolo Šalys,

MANYDAMOS, jog reikėtų pataisyti 1974 m. gruodžio 13 d. Atėnų konvenciją dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra, kad būtų galima nustatyti didesnę kompensaciją, pradėti taikyti griežtą atsakomybę, įteisinti supaprastintą procedūrą atsakomybės ribojimo dydžiams atnaujinti ir užtikrinti privalomąjį draudimą keleivių naudai,

PRISIMINDAMOS, kad šios Konvencijos 1976 m. protokolas kaip atsiskaitymo vienetą vietoj aukso franko nustatė specialiąją skolinimosi teisę,

ATKREIPUSIOS dėmesį į tai, kad šios Konvencijos 1990 m. protokolas, nustatantis didesnę kompensaciją ir supaprastintą procedūrą apribojimo dydžiams atnaujinti, neišgaliojo,

SUSITARĖ:

1 STRAIPSNIS

Šiame Protokole:

1. „Konvencija“ - tai 1974 m. Atėnų konvencijos dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra tekstas.
2. „Organizacija“ - Tarptautinė jūrų organizacija.
3. „Generalinis sekretorius“ - Organizacijos generalinis sekretorius.

2 STRAIPSNIS

Konvencijos 1 straipsnio 1 dalis keičiama taip:

1. a) „vežėjas“ - tai asmuo, kuris yra sudaręs vežimo sutartį arba kurio vardu yra sudaryta vežimo sutartis, nepaisant to, ar faktiškai vežąjį pats, ar vykdomasis vežėjas;

- b) „vykdomasis vežėjas“ - tai asmuo, išskyrus vežėją, kuris yra laivo savininkas, frachtuotojas ar operatorius, kuris faktiškai vykdo vežimą arba jo dalį; ir
- c) „vežėjas, kuris faktiškai vykdo vežimą arba jo dalį“ - tai vykdomasis vežėjas arba, jei vežėjas faktiškai vykdo vežimą, vežėjas.

3 STRAIPSNIS

1. Konvencijos I straipsnio 10 dalis keičiama taip:

10. „Organizacija“ - Tarptautinė jūrų organizacija.

2. Konvencijos I straipsnis papildomas 11 dalimi:

11. „Generalinis sekretorius“ - Organizacijos generalinis sekretorius.

4 STRAIPSNIS

Konvencijos 3 straipsnis keičiamas taip:

3 straipsnis

Vežėjo atsakomybė

1. Už nuostolius, patirtus dėl laivybos įvykio sukeltos keleivio mirties ar kūno sužalojimo, vežėjas atsako tokiu mastu, kad tokie nuostoliai tam keleiviui kiekvienu atskiru atveju neviršija 250 000 atsiskaitymo vienetų, jeigu vežėjas neįrodo, kad įvykis:
 - a) įvyko dėl karo veiksmų, priešiško veiksmų, pilietinio karo, sukilimo ar išskirtinio, neišvengiamo ir neįveikiamo gamtos reiškinių; arba
 - b) įvyko tik dėl trečiosios šalies veiksmo ar neveikimo tyčia siekiant, kad tas įvykis įvyktų.Vežėjas atsako ir už nuostolius, viršijančius aukščiau nustatytą ribą, jei neįrodo, kad tas nuostolius sukėlęs įvykis įvyko ne dėl jo kaltės ar aplaidumo.
2. Už nuostolius, patirtus dėl keleivio mirties ar kūno sužalojimo, ne dėl laivybos įvykio, vežėjas atsako, jei įvykis, dėl kurio buvo patirti nuostoliai, įvyko dėl vežėjo kaltės ar aplaidumo. Kaltės ar aplaidumo įrodinėjimo pareiga tenka ieškovui.
3. Už nusotolius, patirtus dėl rankinio bagažo praradimo ar sužalojimo, vežėjas atsako, jei įvykis, dėl kurio buvo patirti nuostoliai, įvyko dėl vežėjo kaltės ar aplaidumo. Vežėjo kaltė ar aplaidumas preziumuojami dėl laivybos įvykio padarytos žalos.

4. Už nuostolius, patirtus dėl kito bagažo, išskyrus rankinį, praradimo ar sužalojimo, vežėjas atsako, jei vežėjas neįrodo, kad tas nuostolius sukėlęs įvykis įvyko ne dėl vežėjo kaltės ar aplaidumo.
5. Šiame straipsnyje:
 - a) „laivybos įvykis“ - tai laivo sudužimas, apsisvertimas, susidūrimas ar užplaukimas ant seklos, sproginimas ar gaisras laive arba gedimas laive;
 - b) „vežėjo kaltė ar aplaidumas“ apima ir vežėjo darbuotojų, veikiančių einant tarnybos pareigas, kaltę ar aplaidumą;
 - c) „laivo gedimas“ - bet kuris laivo veikimo sutrikimas, bet kuriai laivo daliai ar jo įrangai taikytinų saugos nuostatų nesilaikymas, kai jos naudojamos keleiviams gelbėti, evakuoti, įlaipinti ar išlaipinti; arba naudojamos laivo eigai, valdymui užtikrinti, saugiai laivybai, švartuotis, inkarui nuleisti ar pakelti, atvykti į prieplauką ar inkaravimo vietą arba išvykti iš jos, ar gelbėti laivo užliejimo atveju; arba kai jos naudojamos žmonių gelbėjimo priemonėms ant vandens nuleisti;
 - d) „nuostoliai“ neapima žalos, susijusios su baudų sumokėjimu.
6. Vežėjo atsakomybė pagal šį straipsnį yra susijusi tik su nuostoliais, atsirandančiais dėl įvykių, įvykusių vežimo metu. Įrodinėjimo, kad įvykis, dėl kurio padaryta žala, įvyko vežimo metu, ir įrodinėjimo dėl nuostolių dydžio pareiga tenka ieškovui.
7. Jokia šios Konvencijos nuostata neapriboja vežėjo teisės pareikšti atgėžtinį reikalavimą trečiajai šaliai arba gynybos argumentuojant paties nukentėjusiojo neatsargumu pagal šios Konvencijos 6 straipsnį. Jokia šio straipsnio nuostata nepažeidžia apribojimo teisės pagal šios Konvencijos 7 ar 8 straipsnį.
8. Šalies kaltės ar aplaidumo prezumpcijos arba įrodinėjimo pareigos priskyrimas šaliai neužkerta kelio nagrinėti įrodymus tos šalies naudai.

5 STRAIPSNIS

Konvencija papildoma 4bis straipsniu:

4bis straipsnis

Privalomasis draudimas

1. Kai keleiviai vežami valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, įregistruotu laivu, kuris pagal licenciją gali vežti daugiau kaip dvyliką keleivių, ir taikoma ši Konvencija, kiekvienas vežėjas, kuris faktiškai vykdo vežimą arba jo dalį, turi turėti draudimą arba kitą finansinę garantiją, tokią kaip banko ar panašios finansų įstaigos garantija, atsakomybei pagal šią Konvenciją dėl keleivių mirties ir kūno sužalojimo apdrausti. Privalomojo draudimo arba kitos finansinės garantijos riba yra ne mažesnė kaip 250 000 atsiskaitymo vienetų vienam keleiviui kiekvienu atskiru atveju.

2. Liudijimas, patvirtinantis, kad pagal šios Konvencijos nuostatas draudimas ar kita finansinė garantija galioja, yra išduodamas kiekvienam laivui, kai valstybės, šios Konvencijos Šalies, atitinkama institucija nustato, kad yra laikomasi 1 dalies reikalavimų. Valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, įregistruotam laivui tokį liudijimą išduoda arba patvirtina atitinkama laivo registracijos valstybės valdžios institucija; valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, neįregistruotam laivui jį gali išduoti ar patvirtinti bet kurios valstybės, šios Konvencijos Šalies, atitinkama valdžios institucija. Šio liudijimo pavyzdys yra pateiktas šios Konvencijos priede, ir jame nurodomi šie duomenys:
- a) laivo pavadinimas, skiriamasis numeris ar šaukinys ir įregistravimo uostas;
 - b) vežėjo, kuris faktiškai vykdo vežimą ar bajori, pavadinimas ir pagrindinės verslo vietos adresas;
 - c) laivo TJO numeris;
 - d) garantijos rūšis ir trukmė;
 - e) draudiko ar kito asmens, teikiančio finansinę garantiją, pavadinimas ir pagrindinė verslo vieta ir, jei reikia, verslo vieta, kurioje buvo apdrausta arba kurioje buvo suteikta kita finansinė garantija; ir
 - f) liudijimo galiojimo terminas, kuris neturi būti ilgesnis negu draudimo ar kitos finansinės garantijos galiojimo terminas.
- 3.
- a) Valstybė, šios Konvencijos Šalis, šį liudijimą išduoti gali įgalioti savo pripažintą instituciją ar organizaciją. Tokia institucija ar organizacija informuoja tą valstybę apie kiekvieno liudijimo išdavimą. Visais atvejais valstybė, šios Konvencijos Šalis, visiškai garantuoja, kad tokia tvarka išduotas liudijimas yra išsamus bei tikslus, ir įsipareigoja užtikrinti reikiamas priemones, kad šios prievolės būtų laikomasi.
 - b) Valstybė, šios Konvencijos Šalis, generaliniam sekretoriui praneša apie:
 - i) konkrečias savo pripažintai institucijai ar organizacijai suteiktas pareigas ir įgaliojimų suteikimo sąlygas;
 - ii) tokių įgaliojimų atšaukimą ir
 - iii) datą, nuo kurios tokie įgaliojimai ar tokių įgaliojimų atšaukimas įsigalioja.

Suteikti įgaliojimai neįsigalioja anksčiau kaip praėjus trimis mėnesiams nuo tos dienos, kai pranešimas apie tai pateikiamas generaliniam sekretoriui.
 - c) Institucija ar organizacija, įgaliota išduoti liudijimus pagal šią straipsnio dalį, įgaliojama bent jau atšaukti šiuos liudijimus, jei nesilaikoma reikalavimų, pagal kuriuos jie buvo išduoti. Visais atvejais ta institucija ar organizacija apie tokį atšaukimą praneša valstybei, kurios vardu liudijimas buvo išduotas.
4. Liudijimas išrašomas išduodančios valstybės oficialiaja kalba arba kalbomis. Jei vartojama ne anglų, prancūzų ar ispanų kalba, tekstą sudaro ir vertimas į vieną iš

šių kalbų, o tais atvejais, kai valstybė taip nusprendžia, - valstybės oficialioji kalba gali būti ir nevartojama.

5. Liudijimas laikomas laive, o jo kopija perduodama saugoti valdžios institucijai, tvarkančiai laivų registrą, arba, jei laivas yra neįregistruotas valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, liudijimą išdavusios ar patvirtinusios valstybės institucijai.
6. Draudimas ar kita finansinė garantija neatitinka šio straipsnio reikalavimų, jei jis gali nutrūkti dėl kitų priežasčių, negu liudijime nurodyto draudimo ar kitos garantijos termino pabaiga, nepraėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai pranešimas apie jo pabaigą yra pateiktas 5 dalyje nurodytoms institucijoms, jeigu šioms institucijoms neperduodamas liudijimas arba per minėtą terminą nebuvo išduotas naujas liudijimas. Pirmiau nurodytos nuostatos panašiai taikomos bet kuriam pakeitimui, dėl kurio draudimas ar kita finansinė garantija jau nebeatitinka šio straipsnio reikalavimų.
7. Laivo registracijos valstybė pagal šio straipsnio nuostatas nustato liudijimo išdavimo ir galiojimo sąlygas.
8. Jokia šios Konvencijos nuostata negali būti aiškinama kaip neleidžianti valstybei, šios Konvencijos Šaliai, pasitikėti informacija, gauta iš kitų valstybių ar Organizacijos arba kitų tarptautinių organizacijų, apie draudimo ar kitos finansinės garantijos šios Konvencijos tikslais teikėjų finansinę būklę. Tokiais atvejais valstybė, šios Konvencijos Šalis, pasitikinti tokia informacija, neatleidžiama nuo jos, kaip liudijimą išduodančios valstybės, atsakomybės.
9. Valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kontroliuojant, išduotus ar patvirtintus liudijimus šios Konvencijos tikslais priima kitos valstybės, šios Konvencijos Šalys, ir kitos valstybės, šios Konvencijos Šalys, juos laiko turinčiais tą pačią galią kaip jų pačių išduoti ar patvirtinti liudijimai net, jeigu jie yra išduoti ar patvirtinti laivui, neįregistruotam kurioje nors valstybėje, šios Konvencijos Šalyje. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali bet kada prašyti konsultacijos su liudijimą išdavusia ar patvirtinusia valstybe, jeigu ji mano, kad draudimo liudijime įvardytas draudikas ar garantas yra finansiškai nepajėgus įvykdyti šios Konvencijos nustatytų prievolių.
10. Bet kuris reikalavimas dėl kompensacijos, kuriai taikomas draudimas ar kita finansinė garantija pagal šį straipsnį, gali būti pateikiamas tiesiai draudikui ar kitam asmeniui, teikiančiam garantiją. Tokiu atveju 1 dalyje nustatyta suma taikoma kaip draudiko ar kito asmens, teikiančio finansinę garantiją, atsakomybės riba, net jeigu vežėjas ar vykdomasis vežėjas neturi teisės į atsakomybės ribojimą. Atsakovas dar gali remtis gynyba (tik ne bankrotu ar likvidavimu), kuria remtis 1 dalyje nurodytas vežėjas būtų turėjęs teisę pagal šią Konvenciją. Be to, atsakovas gali remtis gynyba argumentuodamas, kad žala buvo padaryta dėl draudėjo tyčinio aplaidumo, bet atsakovas nesiremia jokia kita gynyba, kuria atsakovas būtų galėjęs turėti teisę remtis draudėjo iškeltoje byloje atsakovui. Atsakovas bet kuriuo atveju turi teisę reikalauti, kad vežėjas ir vykdomasis vežėjas būtų įtraukti kaip bylos šalys.
11. Visos pagal 1 dalį taikomo draudimo ar kitos finansinės garantijos teikiamos sumos yra skiriamos tik reikalavimams pagal šią Konvenciją tenkinti ir visos tokių sumų išmokos atleidžia nuo atsakomybės, atsirandančios pagal šią Konvenciją, tokiu mastu, koku tos sumos yra išmokėtos.

12. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, draudžia eksploatuoti su savo vėliava plaukiojantį laivą, kuriam taikomas šis straipsnis, jei pagal šio straipsnio 2 arba 15 dalis nėra išduotas liudijimas.
13. Atsižvelgdama į šio straipsnio nuostatas, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal savo nacionalinės teisės aktus užtikrina, kad draudimas ar kita finansinė garantija tokiu mastu, koks nurodytas 1 dalyje, galėtų kiekvienam laivui, turinčiam licenciją vežti daugiau kaip dvylika keleivių, kurįs bebūtų įregistruotas, įplaukiančiam į valstybės, šios Konvencijos šalies teritorijoje esantį uostą arba iš jo išplaukiančiam, tiek, kiek taikoma ši Konvencija.
14. Nepaisydama 5 dalies nuostatų, valstybė, šios Konvencijos Šalis, generaliniam sekretoriui gali pranešti, jog 13 dalies tikslais nereikalaujama, kad į jos teritorijoje esančius uostus atplaukiantys ar iš jų išplaukiantys laivai turėtų arba pateiktų pagal 2 dalį reikalaujamą liudijimą, jei liudijimą išdavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, generaliniam sekretoriui yra pranešusi, kad tvarko dokumentus elektronine forma, prieinama visoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, patvirtinančius liudijimo buvimą ir leidžiančius valstybėms, šios Konvencijos Šalims, vykdyti savo įsipareigojimus pagal 13 dalį.
15. Jei draudimo ar kita finansinė garantija nėra suteikta valstybei, šios Konvencijos Šaliai, priklausančiam laivui, šio straipsnio nuostatos nėra taikomos tokiam laivui, bet tas laivas turi turėti laivo registracijos valstybės atitinkamų institucijų išduotą liudijimą, kuriame nurodoma, kad laivas priklauso tai valstybei ir kad atsakomybė yra apdrausta 1 dalyje nustatyta suma. Toks liudijimas kiek įmanoma atitinka 2 dalyje nustatytą pavyzdį.

6 STRAIPSNIS

Konvencijos 7 straipsnis keičiamas taip:

7 straipsnis

Atsakomybės už keleivio mirtį ir kūno sužalojimą riba

1. Vežėjo atsakomybė už keleivio mirtį ar kūno sužalojimą pagal 3 straipsnį jokių atveju neviršija 400 000 atsiskaitymo vienetų vienam keleiviui kiekvienu atskiru atveju. Tais atvejais, kai pagal bylą nagrinėjančio teismo teisę žala atlyginama mokant periodines išmokas, lygiavertė bendra tų išmokų vertė neviršija pirmiau nustatytos ribos.
2. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, konkrečiomis nacionalinės teisės aktų nuostatomis gali reglamentuoti 1 dalyje nustatytą atsakomybės ribą, jeigu ji yra nustatyta, taip, kad ji nebūtų mažesnė už 1 dalyje nustatytą ribą. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, besinaudojanti šioje dalyje numatytu pasirinkimu, generaliniam sekretoriui praneša apie priimtą atsakomybės ribą arba apie tai, kad tokia riba nenustatyta.

7 STRAIPSNIS

Konvencijos 8 straipsnis keičiamas taip:

8 straipsnis

Atsakomybės už bagažo ir transporto priemonių praradimą ar sužalojimą riba

1. Vežėjo atsakomybė už rankinio bagažo praradimą ar sužalojimą jokių atveju neviršija 2250 atsiskaitymo vienetų vienam keleiviui vienam vežimui.
2. Vežėjo atsakomybė už transporto priemonių praradimą ar sužalojimą, įskaitant visą toje transporto priemonėje laikomą ar ją vežamą bagažą, jokių atveju neviršija 12 700 atsiskaitymo vienetų už vieną kelių transporto priemonę vienam vežimui.
3. Vežėjo atsakomybė už kito bagažo, negu tas, kuris nurodytas 1 ir 2 dalyse, praradimą ar sužalojimą jokių atveju neviršija 3375 atsiskaitymo vienetų vienam keleiviui vienam vežimui.
4. Vežėjas ir keleivis gali susitarti, kad vežėjo atsakomybei yra taikoma išskaitytina suma, neviršijanti 330 atsiskaitymo vienetų kelių transporto priemonės sužalojimo atveju ir neviršijanti 149 atsiskaitymo vienetų vienam keleiviui kito bagažo praradimo ar sužalojimo atveju, šią sumą atskaitant iš nuostolių ar žalos atlyginimo sumos.

8 STRAIPSNIS

Konvencijos 9 straipsnis keičiamas taip:

9 straipsnis

Piniginis vienetas ir konvertavimas

1. Šioje Konvencijoje minėtas atsiskaitymo vienetas yra Tarptautinio valiutos fondo nustatyta specialioji skolinimosi teisė. 3 straipsnio 1 dalyje, 4bis straipsnio 1 dalyje, 7 straipsnio 1 dalyje ir 8 straipsnyje nurodyti dydžiai yra konvertuojami į bylą nagrinėjančio teisino valstybės nacionalinę valiutą pagal tos valiutos vertės ir specialiosios skolinimosi teisės santykį teisino nutarties priėmimo dieną arba bylos šalių sutartą dieną. Valstybės, šios Konvencijos Šalies, kuri yra Tarptautinio valiutos fondo dalyvė, nacionalinės valiutos vertės ir specialiosios skolinimosi teisės santykis yra apskaičiuojamas pagal įvertinimo metodą, kurį Tarptautinės valiutos fondas taiko atitinkamą savo operacijų ir sandorių dieną. Valstybės, šios Konvencijos Šalies, kuri nėra Tarptautinio valiutos fondo narė, nacionalinės valiutos vertės ir specialiosios skolinimosi teisės santykis yra apskaičiuojamas tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, nustatyto būdu.
2. Tačiau valstybė, kuri nėra Tarptautinio valiutos fondo narė ir kurios įstatymai neleidžia taikyti 1 dalies nuostatų, šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo prie jos metu arba bet kuriuo metu vėliau gali pareikšti, kad 1 dalyje nurodytas atsiskaitymo vienetas yra lygus 15 aukso frankų. Šioje dalyje minėtas aukso frankas atitinka šešiasdešimt penkis su puse miligramų devynių šimtų promilių prabos aukso. Aukso frankas į nacionalinę valiutą konvertuojamas pagal atitinkamos valstybės įstatymus.

3. 1 dalies paskutiniame sakinyje nurodytas skaičiavimas ir 2 dalyje nurodytas konvertavimas yra atliekami taip, kad valstybių, šios Konvencijos Šalių, nacionalinė valiuta, kiek įmanoma, išreikštų tą pačią 3 straipsnio 1 dalyje, 4bis straipsnio 1 dalyje, 7 straipsnio 1 dalyje ir 8 straipsnyje nurodytų dydžių, kurie būtų gauti taikant 1 dalies pirmuosius tris sakinius, vertę. Valstybės praneša generaliniam sekretoriui apie skaičiavimo metodą pagal 1 dalį arba apie konvertavimo rezultatą 2 dalyje atitinkamais atvejais, deponuodamos šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo prie jos dokumentą ir kiekvieną kartą kuri nors iš jų keisdamos.

9 STRAIPSNIS

Konvencijos 16 straipsnio 3 dalis keičiama taip:

3. Senaties terminų sustabdymo ir nutraukimo pagrindus reglamentuoja byla nagrinėjančio teismo valstybės teisė, bet jokiai atveju ieškinys pagal šią Konvenciją negali būti pareiškiamas praėjus vienam iš šių terminų:
- a) penkeriems metams, skaičiuojant nuo keleivio išlaipinimo iš laivo dienos arba nuo tos dienos, kurią išlaipinimas iš laivo turėjo įvykti, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dienų yra vėlesnė; arba jei ankstesnė
 - b) trejiems metams, skaičiuojant nuo tos dienos, kai ieškovas sužinojo arba pagrįstai turėjo sužinoti apie įvykio sukeltą sužeidimą, nuostolius ar žalą.

10 STRAIPSNIS

Konvencijos 17 straipsnis keičiamas taip:

17 straipsnis

Teismingumas

1. Pagal šios Konvencijos 3 ir 4 straipsnius pareikštas ieškinys ieškovo pasirinkimu yra pareiškiamas viename iš toliau išvardytų teismų, jeigu tas teismas yra valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, ir atsižvelgiant į kiekvienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisės reikalavimus, reglamentuojančius bylos nagrinėjimo vietą tose valstybėse esant daugeliui galimų vietų:
- a) atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos ar pagrindinės verslo vietos valstybės teisme, arba
 - b) išvykimo arba paskirties vietos pagal vežimo sutartį valstybės teisme, arba
 - c) ieškovo gyvenamosios vietos ar nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės teisme, jei atsakovas toje valstybėje turi verslo vietą ir jam taikoma tos valstybės jurisdikcija, arba

- d) Valstybės, kurioje buvo sudaryta vežimo sutartis, teisme, jei atsakovas toje valstybėje turi verslo vietą ir jam taikoma tos valstybės jurisdikcija.
- 2. Ieškiniai pagal šios Konvencijos 4*bis* straipsnį ieškovo pasirinkimu yra pareiškiami viename iš teismų, kuriuose ieškinys galėtų būti pareikštas vežėjui ar vykdomajam vežėjui pagal 1 dalį.
- 3. Įvykus žalą padariusiam įvykiui, šalys gali susitarti, kad reikalavimas dėl žalos atlyginimo yra pateikiamas bet kuriam teismui ar arbitražui.

11 STRAIPSNIS

Konvencija papildoma 17*bis* straipsniu:

17*bis*straipsnis

Teismo nutarčių pripažinimas ir vykdymas

- 1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pripažįsta kiekvieną pagal 17 straipsnį jurisdikciją turinčio teismo priimtą nutartį, vykdytiną kilmės valstybėje, kurioje jis jau negali būti peržiūrėtas įprasta tvarka, išskyrus:
 - a) tuos atvejus, kai teismo nutartis buvo priimta pasiremiant apgaule, arba
 - b) tuos atvejus, kai atsakovui nebuvo pranešta prideramai iš anksto ir nesuteikta objektyvi galimybė pateikti savo argumentus.
- 2. Pagal 1 dalį pripažintas teismo nutartis yra vykdytina kiekvienoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, kai tik atliekami toje valstybėje reikalaujami formalumai. Tie formalumai neleidžia dar kartą pradėti nagrinėti bylą iš esmės.
- 3. Valstybė, šio Protokolo Šalis, gali taikyti kitas teismo nutarčių pripažinimo ir vykdymo taisykles, jei jų veikimas užtikrina, kad teismo nutartys yra pripažįstamos ir vykdomos bent tokiu pačiu mastu kaip pagal 1 ir 2 dalis.

12 STRAIPSNIS

Konvencijos 18 straipsnis keičiamas taip:

18 straipsnis

Sutarties sąlygų negaliojimas

Bet kuri sutarties sąlyga, nustatyta prieš įvykstant įvykiui, sukėlusiam keleivio mirtį ar kūno sužalojimą arba jo bagažo praradimą ar sužalojimą, kuria siekiama atleisti vežėjanuo atsakomybės keleiviui ar kuria nustatoma žemesnė atsakomybės riba, negu nustatyta šioje Konvencijoje, išskyrus tą, kuri numatyta 8 straipsnio 4 dalyje, ir bet kuri tokia sąlyga, kuria siekiama perkelti vežėjui ar vykdomajam vežėjui priklausančią įrodinėjimo pareigą ar apriboti 17 straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytą pasirinkimą, yra negaliojanti, bet tos sąlygos negaliojimas savaime nepadaro vežimo sutarties, kuriai ir toliau yra taikomos šios Konvencijos nuostatos, negaliojančia.

13 STRAIPSNIS

Konvencijos 20 straipsnis keičiamas taip:

20 straipsnis

Branduolinė žala

Jokia atsakomybė pagal šią Konvenciją neatsiranda dėl branduolinio įvykio padarytos žalos:

- a) jei branduolinio įrenginio operatorius už tokią žalą atsako arba pagal 1960 m. liepos 29 d. Paryžiaus konvenciją dėl trečiosios šalies atsakomybės branduolinės energijos srityje su pakeitimais, padarytais 1964 m. sausio 28 d. papildomuoju protokolu, arba pagal 1963 m. gegužės 21 d. Vienos konvenciją dėl civilinės atsakomybės už branduolinę žalą, arba pagal koki nors galiojantį pakeitimą ar protokolą, arba
- b) jei branduolinio įrenginio operatorius už tokią žalą atsako pagal tokią žalą reglamentuojantį nacionalinį įstatymą, jei toks įstatymas žalą patyrusiems asmenims yra visais atžvilgiais tiek pat palankus kaip arba Paryžiaus, arba Vienos konvencija, arba koks nors galiojantis jų pakeitimas ar protokolai.

14 STRAIPSNIS

Liudijimo pavyzdys

1. Šio Protokolo priede pateiktas liudijimo pavyzdys yra įtraukiamas kaip Konvencijos priedas.
2. Konvencija papildoma *1bis* straipsniu:

„1bis straipsnis

Priedas

Šios Konvencijos priedas yra Konvencijos sudedamoji dalis."

15 STRAIPSNIS

Aiškinimas ir taikymas

1. Šio Protokolo Šalys Konvenciją ir šį Protokolą supranta ir aiškina kaip vieną bendrą dokumentą.
2. Šiuo Protokolu pataisyta Konvencija yra taikoma tik reikalavimams dėl įvykių, įvykstančių šiam Protokolui jau įsigaliojus kiekvienai valstybei.

3. Konvencijos 1-22 straipsniai su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, kartu su šio Protokolo 17-25 straipsniais bei jo priedu sudaro 2002 m. Atėnų konvenciją dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra, ji turi būti taip ir vadinama.

16 STRAIPSNIS

Konvencija papildoma 22bis straipsniu:

22bis straipsnis

Konvencijos baigiamosios nuostatos

Šios Konvencijos baigiamosios nuostatos yra 1974 m. Atėnų konvencijos dėl keleivių ir bagažo vežimo jūra 2002 m. protokolo 17-25 straipsniai. Nuorodos šioje Konvencijoje į valstybes, šios Konvencijos Šalis, reiškia nuorodas į valstybes, to Protokolo Šalis.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 STRAIPSNIS

Pasirašymas, ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas ir prisijungimas

1. Šį Protokolą galima pasirašyti Organizacijos būstinėje nuo 2003 m. gegužės 1 d. iki 2004 m. balandžio 30 d., o vėliau galima prie jo prisijungti.
2. Valstybės gali pareikšti savo sutikimą būti šio Protokolo saistomos:
 - a) pasirašydamos jį be ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo išlygos, arba
 - b) pasirašydamos jį su ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo išlyga, , arba
 - c) prie jo prisijungdamos.
3. Ratifikuojama, priimama, patvirtinama ar prisijungiama deponuojant generaliniam sekretoriui atitinkamą dokumentą.
4. Kiekvienas ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentas, deponuotas įsigaliojus kokiam nors šio Protokolo pakeitimui visoms esamoms valstybėms, Protokolo Šalims, arba atlikus visas priemones, reikalingas tam pakeitimui įsigalioti toms valstybėms, Protokolo Šalims, yra laikomas taikomu Protokolui su tais padarytais pakeitimais.
5. Valstybė nepareiškia savo sutikimo būti šio Protokolo saistoma, jei ji, būdama jų Šalis, nederonsuoja:
 - a) 1974 m. gruodžio 13 d. Atėnų konvencijos dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra;

- b) 1976 m. lapkričio 19 d. Londone priimto Atėnų konvencijos dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra protokolo ir
- c) 1990 m. kovo 29 d. Londone priimto 1990 m. protokolo, skirto Atėnų konvencijai dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra pataisyti,

kad denonsavimas įsigaliojęs nuo tos dienos, kai tai valstybei pagal 20 straipsnį įsigalioja šis Protokolas.

18 STRAIPSNIS

Daugiau kaip vieną teisės sistemą turinčios valstybės

1. Jei valstybė turi du ar daugiau teritorijos vienetų, kuriuose yra taikomos skirtingos su šiuo Protokolu aptariamais dalykais susijusios teisės sistemos, pasirašydama, priimdama, patvirtindama ar prie jo prisijungdama ji gali pareikšti, kad šis Protokolas taikomas visiems jos teritorijos vienetams arba tik vienam iš jų ar daugiau, ir gali pakeisti šį pareiškimą bet kada pateikdama kitą pareiškimą.
2. Apie kiekvieną tokį pareiškimą pranešama generaliniam sekretoriui ir aiškiai nurodomi teritorijos vienetai, kuriuose šis Protokolas taikomas.
3. Valstybės, šio Protokolo Šalies, padariusios tokį pareiškimą, dėl:
 - a) nuorodos į laivo registracijos valstybę ir, siejant su privalomojo draudimo liudijimu, į ją išdavusią ar patvirtinusią valstybę yra aiškinamos atitinkamai kaip nuorodos į teritorijos vieneta, kuriame laivas yra įregistruotas ir kuris tą liudijimą išduoda ar patvirtina;
 - b) nuorodos į nacionalinės teisės reikalavimus, nacionalinę atsakomybės ribą ir nacionalinę valiutą yra aiškinamos atitinkamai kaip nuorodos į atitinkamo teritorijos vieneto teisės reikalavimus, atsakomybės ribą ir valiutą; ir
 - c) nuorodos į teismus ir teismo nutartis, kurias turi pripažinti valstybės, šio Protokolo Šalys, yra aiškinamos atitinkamai kaip nuorodos į atitinkamo teritorijos vieneto teismus ir teismo nutartis, kurios juose turi būti pripažįstamos.

19 STRAIPSNIS

Regioninės ekonominės integracijos organizacijos

1. Regioninė ekonominės integracijos organizacija, kurią sudaro suverenios valstybės, perdavusios tai organizacijai kompetenciją tam tikrais šio Protokolo reglamentuojamais klausimais, gali pasirašyti, ratifikuoti, priimti, patvirtinti šį Protokolą ar prie jo prisijungti. Regioninė ekonominės integracijos organizacija, kuri yra šio Protokolo Šalis, turi valstybės, šio Protokolo Šalies, teises ir pareigas tiek, kiek ta regioninė ekonominės integracijos organizacija turi kompetencijos šio Protokolo reglamentuojamais klausimais.

2. Tais atvejais, kai regioninė ekonominės integracijos organizacija naudoja savo balsavimo teisę savo kompetencijos klausimais, ji turi tiek balsų, kiek yra jos valstybių narių, kurios yra šio Protokolo Šalys ir kurios yra perdavusios jai kompetenciją atitinkamu klausimu. Regioninė ekonominės integracijos organizacija nesinaudoja balsavimo teise, jei jos valstybės narės naudoja savo balsavimo teisėmis, ir atvirkščiai.
3. Tais atvejais, kai valstybių, šio Protokolo Šalių, skaičius yra svarbus šiame Protokole, įskaitant šio Protokolo 20 ir 23 straipsnius, bet jais neapsibojant, regioninė ekonominės integracijos organizacija yra nelaikoma atskira valstybe, šio Protokolo Šalimi, papildančia jos valstybes nares, kurios yra valstybės, šio Protokolo Šalys.
4. Pasirašymo, ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo metu regioninė ekonominės integracijos organizacija pateikia generaliniam sekretoriui pareiškimą, nurodama šio Protokolo reglamentuojamus klausimus, dėl kurių jos valstybės narės, kurios pasirašė šį Protokolą arba kurios yra jo Šalys, yra perdavusios kompetenciją tai organizacijai, ir bet kuriuos svarbius tos kompetencijos apribojimus. Regioninė ekonominės integracijos organizacija nedelsdama generaliniam sekretoriui praneša apie pareiškime pagal šią straipsnio dalį nurodytos kompetencijos pasiskirstymo pakeitimus, įskaitant naujus kompetencijos perdavimus. Apie visus tokius pareiškimus generalinis sekretorius praneša pagal šio Protokolo 24 straipsnį.
5. Daroma prielaida, kad valstybės, šio Protokolo Šalys, kurios yra regioninės ekonominės integracijos organizacijos, kuri yra šio Protokolo Šalis, valstybės narės, turi kompetenciją visais šio Protokolo reglamentuojamais klausimais, dėl kurių apie kompetencijos perdavimus tai organizacijai nebuvo aiškiai pareikšta ar pranešta pagal 4 dalį.

20 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

1. Šis Protokolas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo tos dienos, kai 10 valstybių arba pasirašo jį be ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo išlygos, arba generaliniam sekretoriui deponuoja ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus.
2. Valstybei, kuri šį Protokolą ratifikuoja, priima, patvirtina ar prie jo prisijungia jau įvykdžius 1 dalyje nustatytas įsigaliojimo sąlygas, šis Protokolas įsigalioja praėjus trimis mėnesiams nuo tokios valstybės atitinkamo dokumento deponavimo dienos, bet ne anksčiau, negu šis Protokolas įsigaliojo pagal 1 dalį.

21 STRAIPSNIS

Denonsavimas

1. Šį Protokolą kiekviena valstybė, jo Šalis, gali denonsuoti bet kuriuo metu, kai šis Protokolas įsigalioja tai valstybei.
2. Denonsuojama deponuojant denonsavimo dokumentą generaliniam sekretoriui.
3. Denonsavimas įsigalioja praėjus dvylikai mėnesių nuo denonsavimo dokumento deponavimo generaliniam sekretoriui arba ilgesniam laikotarpiui, jei toks laikotarpis nurodytas denonsavimo dokumente.
4. Tarp valstybių, šio Protokolo Šalių, tai, kad kuri nors iš jų denonsavo Konvenciją pagal jos 25 straipsnį, jokių būdu negali būti aiškinama kaip Konvencijos su šiuo Protokolu padarytais pakeitimais denonsavimas.

22 STRAIPSNIS

Peržiūrėjimas ir keitimas

1. Organizacija gali sušaukti konferenciją šiam Protokolui peržiūrėti ar pakeisti.
2. Organizacija sušaukia valstybių, šio Protokolo Šalių, konferenciją šiam Protokolui peržiūrėti ar pakeisti, jei to prašo ne mažiau kaip vienas trečdalis valstybių, šio Protokolo Šalių.

23 STRAIPSNIS

Atsakomybės ribų keitimas

1. Nepažeidžiant 22 straipsnio nuostatų, šiame straipsnyje nustatyta speciali procedūra yra taikoma tik keičiant Konvencijos su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, 3 straipsnio 1 dalyje, 4bis straipsnio 1 dalyje, 7 straipsnio 1 dalyje ir 8 straipsnyje nustatytas ribas.
2. Ne mažiau kaip pusės, bet visais atvejais ne mažiau kaip šešių valstybių, šio Protokolo Šalių, prašymu kiekvieną pasiūlymą keisti Konvencijos su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, 3 straipsnio 1 dalyje, 4bis straipsnio 1 dalyje, 7 straipsnio 1 dalyje ir 8 straipsnyje nustatytas ribas, įskaitant išskaičiuotinus dydžius, generalinis sekretorius išplatina visoms Organizacijos narėms ir visoms valstybėms, šio Protokolo Šalims.
3. Kiekvienas taip, kaip pirmiau apibūdinta, pasiūlytas ir išplatintas pakeitimas pateikiamas Organizacijos Teisės komitetui (toliau - Teisės komitetas) apsvarstyti ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo jo išplatavimo dienos.
4. Visos valstybės, Konvencijos su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, Šalys, Organizacijos narės ir nesančios narėmis, turi teisę dalyvauti Teisės komiteto posėdžiuose, kai svarstomi ir tvirtinami pakeitimai.
5. Pakeitimai patvirtinami Teisės komitete, išplėstame, kaip nustatyta 4 dalyje, dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių valstybių, Konvencijos su pakeitimais,

padarytais šiuo Protokolu, Šalių, balsų dauguma, jei balsavimo metu dalyvauja ne mažiau kaip pusė valstybių, Konvencijos su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, Šalių.

6. Remdamasis pasiūlymu keisti ribas, Teisės komitetas atsižvelgia į įvykių patirtį, ypač į jų padarytos žalos dydį, piniginių verčių pokyčius ir pasiūlyto pakeitimo poveikį draudimo išlaidoms.
7.
 - a) Joks ribų pakeitimas pagal šį straipsnį negali būti svarstomas nepraėjus mažiau kaip penkeriems metams nuo tos dienos, kai buvo galima pasirašyti šį Protokolą, arba mažiau kaip penkeriems metams nuo ankstesnio pagal šį straipsnį priimto pakeitimo įsigaliojimo.
 - b) Jokia riba negali būti padidinta taip, kad viršytų Konvencijoje su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, nustatytą ribą atitinkantį dydį, padidintą šešiais procentais per metus, apskaičiuotą remiantis nuo tos dienos, kai buvo galima pasirašyti šį Protokolą, priskaičiuotu pamatiniu dydžiu.
 - c) Jokia riba negali būti padidinta taip, kad viršytų Konvencijoje su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, nustatytą ribą atitinkantį dydį, padaugintą iš trijų.
8. Apie kiekvieną pagal 5 dalį patvirtintą pakeitimą Organizacija praneša visoms valstybėms, šio Protokolo Šalims. Pakeitimas yra laikomas priimtu pasibaigus aštuoniolikos mėnesių nuo pranešimo dienos laikotarpiui, nebent per tą laikotarpį ne mažiau kaip vienas ketvirtadalis valstybių, kurios pakeitimo patvirtinimo metu buvo valstybės, šio Protokolo Šalys, būtų pranešusios generaliniam sekretoriui, kad jos nepriima pakeitimo, o tuo atveju pakeitimas yra atmetamas ir netenka galios.
9. Kiekvienas pakeitimas, laikomas priimtu pagal 8 dalį, įsigalioja praėjus aštuoniolikai mėnesių nuo jo priėmimo.
10. Pakeitimas yra privalomas visoms valstybėms, šio Protokolo Šalims, jei jos nederina šio Protokolo pagal 21 straipsnio 1 ir 2 dalis ne mažiau kaip prieš šešis mėnesius iki pakeitimo įsigaliojimo. Toks derinimas įsigalioja įsigaliojus pakeitimui.
11. Kai pakeitimas yra patvirtintas, bet dar nesibaigęs jos priėmimui skirtas aštuoniolikos mėnesių laikotarpis; valstybė, kuri tuo laikotarpiu tampa valstybe, šio Protokolo Šalimi, yra to pakeitimo saistoma, jei jis įsigalioja. Valstybė, kuri tampa valstybe, šio Protokolo Šalimi, pasibaigus tam laikotarpiui, yra saistoma bet kurio pakeitimo, priimto pagal 8 dalį. Šioje straipsnio dalyje nurodytais atvejais valstybė tampa pakeitimo saistoma, kai tas pakeitimas įsigalioja arba kai tai valstybei įsigalioja šis Protokolas, jei jis įsigalioja vėliau.

24 STRAIPSNIS

Depozitaras

1. Šis Protokolas ir visi pagal 23 straipsnį priimti pakeitimai deponuojami generaliniam sekretoriui.

2. Generalinis sekretorius:

- a) visoms ši Protokola pasirašiusioms ar prie jo prisijungusioms valstybėms praneša apie:
 - i) kiekvieną naują pasirašymą ar ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumento deponavimą, nurodydamas jo datą;
 - ii) kiekvieną pareiškimą ir pranešimą pagal Konvencijos su pakeitimais, padarytais šiuo Protokolu, 9 straipsnio 2 ir 3 dalis, 18 straipsnio 1 dalį ir 19 straipsnio 4 dalį;
 - iii) šio Protokolo įsigaliojimą datą;
 - iv) kiekvieną pasiūlymą keisti ribas, padarytą pagal šio Protokolo 23 straipsnio 2 dalį;
 - v) kiekvieną pakeitimą, priimtą pagal šio Protokolo 23 straipsnio 5 dalį;
 - vi) kiekvieną pakeitimą, laikomą priimtu pagal šio Protokolo 23 straipsnio 8 dalį, nurodydamas to pakeitimo įsigaliojimo datą pagal to straipsnio 9 ir 10 dalis;
 - vii) kiekvieno šio Protokolo denonsavimo dokumento deponavimą, nurodydamas jo įsigaliojimo datą;
 - viii) kiekvieną pranešimą, reikalingą pagal bet kurią šio Protokolo straipsnį;
 - b) perduoda oficialiai patvirtintas šio Protokolo kopijas visoms ši Protokola pasirašiusioms ar prie jo prisijungusioms valstybėms.
3. Kai tik šis Protokolas įsigalioja, generalinis sekretorius jo patvirtintą kopiją persiunčia Jungtinių Tautų Sekretariatui, kad jis būtų įregistruotas ir paskelbtas pagal Jungtinių Tautų Chartijos 102 straipsnį.

25 STRAIPSNIS

Kalbos

Šio Protokolo vienintelis originalas yra sudarytas anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis, visi tekstai yra autentiški.

PRIIMTA du tūkstančiai antrų metų lapkričio pirmą dieną Londone.

TAI PATVIRTINDAMI, savo atitinkamų Vyriausybių tinkamai šiam tikslui įgalioti asmenys pasirašė šį Protokola.

PRIEDAS

**DRAUDIMO AR KITOS FINANSINĖS GARANTIJOS LIUDIJIMAS
DĖL ATSAKOMYBĖS UŽ KELEIVIŲ MIRTĮ IR KŪNO SUŽALOJIMĄ**

Išduotas pagal 2002 m. Atėnų konvencijos dėl keleivių ir jų bagažo vežimo jūra

4*bis* straipsnio nuostatas

Laivo pavadinimas	Skinamasis numeris arba šaukinys	TJO numeris	[registravimo uostas	Vežėjo, kuris faktiškai vykdo vežimą, pavadinimas ir visas pagrindinės verslo vietos adresas

Pažymima, kad pirmiau nurodytam laivui galioja draudimo polisas arba kita finansinė garantija, atitinkanti 2002 m. Atėnų konvencijos dėl keleivių ir bagažo vežimo jūra 4*bis* straipsnio reikalavimus.

Garantijos rūšis.....

Garantijos trukmė.....

Draudiko (-ų) ir (arba) garanto (-ų) pavadinimas ir adresas

Pavadinimas.....

Adresas.....

.....

Šis liudijimas galioja iki.....

Išdavė ar patvirtino.....

.....Vyriausybė

(Visas valstybės pavadinimas)

ARBA

Šis tekstas turėtų būti vartojamas, kai valstybė, šio Protokolo Šalis, naudojasi 4*bis* straipsnio 3 dalimi:

Šį liudijimą kontroliuojant.....(visas valstybės pavadinimas)

Vyriausybei išdavė.....(institucijos ar organizacijos pavadinimas)

.....

(vieta)

(data)

.....
(išduodančio ar patvirtinančio pareigūno parašas ir pareigos)

Pastabos:

1. Jei pageidaujama, prie valstybės pavadinimo gali būti pridedama nuoroda į šalies, kurioje liudijimas yra išduotas, kompetentingą valdžios instituciją.
2. Jei bendrą garantijos sumą sudaro garantijos ne iš vieno šaltinio, turėtų būti nurodomas kiekvieno iš jų dydis.
3. Jei garantija yra kelių formų, jos turėtų būti išvardijamos.
4. Grafoje „Garantijos trukmė“ turi būti nurodyta data, nuo kurios tokia garantija galioja.
5. Grafoje draudiko (-ų) ir (arba) garanto (-ų) „Adresas“ turi būti nurodoma draudiko (-ų) ir (arba) garanto (-ų) pagrindinė verslo vieta. Jei reikia, nurodoma verslo vieta, kur draudimas ar kita garantija yra sudaryti.